

Formanden: Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 3die Valgfreds har Ordet.

Sessen: I Anledning af den høitærede Justitsministers Foredrag skal jeg blot bemærke, at jeg vissest ikke har sagt, at det Cirkulaire af 1860, som jeg nævnte, var bethdningsløst paa Grund af den Tilføining, der var flettet om, at Erklærings Meddelelse under visse særegne Omstændigheder kunde nægtes, men jeg sagde, at det kunde blive bethdningsløst, naar man fortolkede disse Ord paa en strængere Maade, end det vistnok har været Ministerens Tanke at fortolke dem. — Jeg maa vedblivende have den Tro, at der vil kunne komme en Justitsminister, som kunde slaae en Streg over det hele Cirkulaire, og at man derfor ikke ved Cirkulairet har den Sikkerhed i dette Forhold, som det dog har været Hensigten, at derved skulde opnaaes. Jeg kan ganske vist slutte mig til særdeles Meget af, hvad den høitærede Justitsminister udtalte om Administrationens Ret og Lovgivningsmagts Ret, men saavidt jeg har kunnet opfatte de tidligere Forhandlinger i denne Sag, navnlig angaaende det Lovforslag, der var for i Sessionen 1859—60, er det Spørgsmaal slet ikke blevet diskuteret, hvorvidt Sagen, saaledes begrændset som den blev ved det nævnte Lovforslag, paa nogen Maade vilde være i Strid med Administrationens Ret; Spørgsmaalet om, hvorvidt der laa en Hindring for Administrationen i den Omstændighed, at vedkommende Ansøger eller Klager havde Ret til at blive bekendt med Erklæringerne, efter at Administrationen havde afgjort Sagen, efter at den havde taget den Beslutning, ikke at tage Ansøgningen eller Klagen tilfølg, er ikke afgjort eller diskuteret. Men naar Retten for Ansøgeren eller Klageren bliver saaledes indskrænket, saa er der efter min Overbeviisning ikke nogen som helst Hindring for Administrationen. De Grindringer, der fremkom mod at tage Lovforslaget tilfølg, saaledes som det sidste Gang forelaa, dreiede sig bestandig om, at Administrationen var hindret i frit at tage sin Beslutning, var hindret i at faae Oplysninger med den Paalidelighed, som var fornøden for retfærdig at kunne træffe en

Afgjørelse, men disse Indvendinger maae, forekommer mig, i Almindelighed tabe deres Vægt, naar Retten, som man giver Klagerne og Ansøgerne, er indskrænket til de Tilfælde, hvor Ansøgningen eller Klagen ikke tages tilfølg. Jeg seer saaledes ikke, at det kan være ganske fornødent nu at komme ind paa en Diskussion om, i hvilken Henseende Administrationen vilde blive hindret, dersom et Lovforslag vedtoges saaledes affattet som det, jeg har omtalt, og for hvilket jeg har en naturlig Interesse, da det i sin Tid fra et andet Standpunkt har været min Opgave at forsvare det. Jeg troer, at den ærede Forslagsstiller fortolker Fdg. af 15de December 1820 noget strengere, end den i Virkeligheden fortolkes af Regjeringen. Han mener, saavidt jeg har opfattet hans Forslag rigtig, at Ingen som helst ved Andre end Sagførere maa lade skrive Klager over Embedsmænd eller andre Mænd (S. N. Hansen: Ja!). Men Fdg. af 1820 siger udtrykkelig: „Naar Nogen, som ei selv kan skrive, vil indgive Klager over Embedsmænd eller Andre, bør han lade samme forfatte af en Sagfører.“ Jeg troer, at det ligger i Ordene og ogsaa fortolkes saaledes af Regjeringen, at der Intet er til Hinder for at lade en Klage affatte af hvilken som helst Personer, naar blot den, der indgiver Klagen, selv kan skrive. Det er kun den uskrivlyndige Mand, som har Forpligtelse til at henvende sig til Sagførere eller Embedsmænd. Jeg troer, at denne Fortolkning er gjort gjældende af Ministeriet, og da vi helbigvis faae et mindre og mindre Antal af uskrivlyndige Mænd i Landet, antager jeg, at den Ret, som den ærede Forslagsstiller har antaget at ville skaffe Borgerne ved sit Forslag, nemlig Retten til at kunne benytte Hvejsomhelst til at forfatte saadanne Klageskrifter, ikke har nogen synderlig Betydning. Jeg maa atter gjentage, at jeg, uden at ville gaae nærmere ind paa Enkelthederne i Lovforslaget, maa ansee § 10 for den væsentligste og ret ønske, at Lovforslaget maatte blive indskrænket til een § af dette Indhold; at det Dvrige maatte udgaae, og at et Lovforslag med dette Indhold ikke blot maatte vinde Thingets Bifald, men ogsaa blive indstillet til Hans Majestæt Kongens Sanction.